

Rekenhof

Wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof

Artikel. 1.

Het Rekenhof bestaat uit twee kamers.

Elke kamer bestaat uit een voorzitter, vier raadsheren en een griffier.

Zij worden om de zes jaar benoemd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers, die hen ten alle tijde kan ontslaan. Zij worden op pensioen gesteld wanneer zij de volle leeftijd van zeventig jaar hebben bereikt of wegens een ziekte of gebrekkigheid van ernstige en blijvende aard hun ambt niet meer naar behoren kunnen vervullen.

De oudstbenoemde voorzitter voert de titel van eerste voorzitter, de oudstbenoemde griffier die van hoofdgriffier

De voorzitters en de raadsheren moeten ten minste dertig jaar oud zijn.

De griffiers moeten ten minste vijfentwintig jaar oud zijn; zij zijn niet stemgerechtigd.

Om tot lid van het Rekenhof te worden benoemd, moet de kandidaat houder zijn van een van de titels van hoger onderwijs die in aanmerking worden genomen voor toegang tot niveau 1 bij de Rijksbesturen

Art. 1 bis.

Het pensioen van de leden van het Rekenhof wordt berekend op basis van de gemiddelde wedde der laatste vijf jaren, vastgesteld overeenkomstig het vierde lid van dit artikel en op de voet van een dertigste per jaar dienst als lid van het Rekenhof, voor zover zij hun ambt in de voormelde hoedanigheid gedurende ten minste twaalf jaar hebben uitgeoefend. Een lid dat de volle leeftijd van achtenzestig jaar bereikt heeft en wiens mandaat niet hernieuwd is, kan de

Kamer van Volksvertegenwoordigers om het genot van voormeld dertigste verzoeken.

De diensten van een lid van het Rekenhof die niet onder de regeling van het voorgaande lid vallen en in aanmerking komen bij de berekening van een pensioen ten laste van de Staat, worden aangerekend volgens de wetten tot bepaling van de pensioenen in verband met die diensten.

Leden van het Rekenhof van wie bevonden is dat zij wegens ziekte of gebrekkigheid niet meer in staat zijn hun ambt te vervullen, maar die de in artikel 1 bepaalde leeftijd niet bereikt hebben, kunnen op pensioen worden gesteld, ongeacht hun leeftijd.

Indien hun ambt echter een bijbetrekking is, kan het pensioen wegens ongeschiktheid niet worden toegekend dan na tien jaar dienst van enigerlei aard die bij de berekening van het rustpensioen in aanmerking komt of na vijf jaar dienst als lid van het Rekenhof. Het pensioen wordt berekend op basis van de gemiddelde wedde der laatste vijf jaren, vastgesteld overeenkomstig de regeling inzake rustpensioenen ten laste van de Staat. De Koning bepaalt wat een bijbetrekking is in de zin van deze wet.

Het pensioen van de leden van het Rekenhof mag niet hoger zijn dan negen tiende van de gemiddelde wedde der laatste vijf jaren.

De algemene wet op de burgerlijke pensioenen blijft van toepassing in de gevallen waarin de bepalingen van dit artikel niet kunnen worden ingeroepen.

Art. 2.

Tussen de leden van het Rekenhof mag geen bloed of aanverwantschap bestaan tot de vierde graad inbegrepen. Ten tijde van hun eerste benoeming mag geen bloed of aanverwantschap in een van de bedoelde graden bestaan tussen hen en een minister, hoofd van algemeen bestuur.

Zij mogen geen lid zijn van een der wetgevende Kamers, geen bediening vervullen waaraan een wedde of vergoeding ten laste van de Staatskas verbonden is, rechtstreeks noch zijdelings belang hebben bij of in dienst zijn van enige onderneming of zaak die rekenplichtig is tegenover de Staat.

Zij mogen niet mede beraadslagen of beslissen over zaken die hem persoonlijk aangaan of waarbij een van hun bloed of aanverwanten tot de vierde graad belang heeft.

Art. 3.

De leden van het Rekenhof die, hetzij persoonlijk, hetzij onder de naam van hun echtgenote of door enig ander tussenpersoon, enigerlei handel drijven, als zaakwaarnemer optreden of aan de leiding of het bestuur van een vennootschap of nijverheidsonderneming deelnemen, worden geacht ontslag te nemen.

Art. 4.

De meerderheid van de leden van het Hof moet aanwezig zijn bij het vaststellen of het afsluiten van rekeningen.

Art. 5.

§ 1

Het Rekenhof is belast met de controle van de algemene boekhouding en de begrotingsboekhouding van de verschillende diensten van de Staat.

Het stelt de algemene rekeningen van de verschillende diensten van de Staat vast en is belast met het onderzoek en het verevenen van de rekeningen van alle rekenplichtigen van de Staat.

De Kamer van volksvertegenwoordigers kan het Rekenhof gelasten een onderzoek naar de wettigheid en de regelmatigheid van sommige uitgavenprogramma's alsook financiële audits uit te voeren, binnen de diensten en instellingen die aan de controle van het Hof zijn onderworpen.

Het Rekenhof heeft permanent en onmiddellijk toegang tot de budgettaire aanrekeningen, zowel voor de vastleggingskredieten als voor de vereffeningskredieten. Het waakt ervoor dat geen enkel artikel van de uitgave der begroting wordt overschreden en dat geen overschrijving plaats heeft. Het brengt elke overtreding van de begrotingswetten zonder verwijl ter kennis van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

De verrichtingen met betrekking tot de vaststelling en de invordering van de rechten verschuldigd aan de Staat en de provincies, met inbegrip van de fiscale ontvangsten, zijn onderworpen aan de algemene controle van het Rekenhof. De wijze waarop deze controle wordt uitgeoefend wordt bepaald in een protocol tussen de Minister van Financiën en het Rekenhof.

Het Rekenhof controleert a posteriori de goede besteding van de rijksmiddelen; het vergewist zich ervan dat de beginselen van zuinigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid in acht worden genomen.

De Kamer van volksvertegenwoordigers kan het Rekenhof gelasten onderzoeken van het beheer uit te voeren bij de diensten en instellingen die aan zijn controle zijn onderworpen.

§ 2

Het Rekenhof oefent op budgettair en boekhoudkundig vlak een informatieopdracht uit ten behoeve van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

§ 3

De rekeningen van de openbare instellingen die door de Staat worden opgericht of die eronder ressorteren, worden aan het Rekenhof toegezonden.

Tenzij een bijzondere wettelijke regeling ervan afwijkt, oefent het Rekenhof ten aanzien van die openbare instellingen de bevoegdheden en controle uit die in § 1 worden omschreven.

Het kan hun rekeningen in zijn Boek van opmerkingen bekendmaken.

Art. 5bis.

Het Rekenhof kan zich te allen tijde alle documenten en inlichtingen, van welke aard ook, met betrekking tot het beheer en het budgettair en boekhoudkundig proces van de diensten van de Staat en van de openbare instellingen die met toepassing van artikel 5 aan zijn controle zijn onderworpen of die het nodig acht om zijn opdrachten te kunnen vervullen, doen verstrekken.

Het Rekenhof kan een controle ter plaatse organiseren in de diensten en instellingen die aan zijn controle zijn onderworpen.

De bevoegde overheid is verplicht binnen een termijn van ten hoogste één maand te antwoorden op de opmerkingen van het Rekenhof. Die termijn kan door het Rekenhof worden verlengd.

Art. 6.

Het Rekenhof stelt zich rechtstreeks in verbinding met de bevoegde ministers.

Art. 7.

De rekeningen van de rekenplichtigen van de Staat en de provincies worden jaarlijks alsook in de gevallen van een tekort en het beëindigen van het ambt van de rekenplichtigen aan het Rekenhof toegezonden.

Indien een rekenplichtige geen rekening aflegt binnen de termijn die gesteld is door het bestuur waaronder hij ressorteert, of indien hij overleden is zonder rekening te hebben afgelegd, wordt die rekening van ambtswege door het bestuur opgesteld.

Art. 8.

Het Rekenhof sluit de rekeningen af van de rekenplichtigen van de Staat en de provincies. Die opdracht wordt in elke kamer vervuld door één raadsheer, naargelang van het geval door de eerste voorzitter of door de voorzitter aangewezen. Het Rekenhof stelt vast of de rekeningen van de rekenplichtigen effen zijn, een tegoed vertonen of met een tekort sluiten.

In de eerste twee gevallen verleent het Rekenhof hen kwijting en beveelt het de teruggave van de zekerheden en, in voorkomend geval, de opheffing van het verzet en doorhaling van de hypothecaire inschrijvingen die uit hoofde van hun beheer hun goederen bezwaren.

In alle gevallen zendt het Rekenhof de afgesloten rekeningen onverwijld naar het ministerieel departement of naar de bestendige deputatie van de provincieraad.

Indien de afgesloten rekening een tekort vertoont, is het de minister of de bestendige deputatie van de provincieraad, die beslist of de rekenplichtige voor

het Rekenhof moet worden gedagvaard met het oog op de terugbetaling van het tekort.

De in het vorige lid beoogde administratieve overheid kan enkel afzien van de dagvaarding van de rekenplichtige die een tekort vertoont, indien zij van oordeel is dat hij zich kan beroepen op overmacht of indien het tekort niet hoger ligt dan een door de Koning vastgesteld bedrag.

Indien die overheid afziet van de dagvaarding van de rekenplichtige met een tekort, brengt ze het Rekenhof daarvan op de hoogte middels een met redenen omkleed schrijven, dat vergezeld gaat van alle bewijsstukken. Het Rekenhof deelt in zijn jaarlijkse opmerkingen aan de Kamers de gevallen mede waarin de administratieve overheid haar recht om de terugbetaling van het tekort te vervolgen, niet heeft uitgeoefend.

De gedagvaarde rekenplichtige heeft het recht om de juistheid te betwisten van de afgesloten rekening waaruit een tekort blijkt.

Het Rekenhof veroordeelt de rekenplichtige tot het aanzuiveren van zijn tekort indien het oordeelt dat hij een zware fout of nalatigheid, of herhaaldelijk een lichte fout heeft begaan, die het tekort hebben vergemakkelijkt of mogelijk gemaakt. Het kan hem echter, met inachtneming van de omstandigheden eigen aan het geval en meer bepaald van de mate waarin de rekenplichtige in zijn verplichtingen is tekortgeschoten, ook veroordelen tot het terugbetalen van slechts een gedeelte van het tekort.

De rekenplichtige zal vijf jaar na het neerleggen van zijn ambt definitieve kwijting bekomen indien binnen die termijn geen arrest tot veroordeling werd gewezen.

Art. 9.

[...] artikel afgeschaft

Art. 9.bis

[...] artikel afgeschaft

Art. 10.

De rekenplichtige wordt gedagvaard bij gerechtsdeurwaardersexploot. De verschijningstermijn bedraagt vijftien dagen. Indien de rekenplichtige geen woon- of verblijfplaats of een gekozen woonplaats heeft in België, wordt de termijn verlengd overeenkomstig artikel 55 van het Gerechtelijk Wetboek.

Het exploot bevat de vermeldingen die worden beoogd in de artikelen 43 en 702 van het Gerechtelijk Wetboek, en het wordt betekend overeenkomstig de artikelen 32 tot 47 van dat wetboek.

Met toepassing van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, vindt de dagvaarding plaats voor de Nederlandse of de Franse kamer naargelang van de taal die de dienst waaronder de rekenplichtige ressorteert, gebruikt in de binnendiensten. Indien de gedaagde deel uitmaakt van een dienst die meer dan één taal moet gebruiken in zijn interne diensten, gebeurt de dagvaarding naargelang van het taalstelsel van de rekenplichtige.

Indien de rekenplichtige deel uitmaakt van een dienst van de Duitstalige Gemeenschap of van een instelling van openbaar nut die daar van afhangt, gebeurt de dagvaarding voor de Nederlandse of de Franse kamer. De rekenplichtige heeft het recht zich op kosten van de Schatkist te laten bijstaan door een tolk. Hij kan er evenwel om verzoeken door de andere kamer te worden geoordeeld. Die exceptie moet worden opgeworpen voor elke verdediging ten gronde en voor iedere andere exceptie.

Het bestuur dat dagvaardt, legt het dossier neer ter griffie van het Rekenhof, waar de partijen en hun advocaten er inzage van kunnen krijgen vanaf de dag van de dagvaarding tot op de vooravond van de terechtzitting.

Art. 11.

De meerderheid van de leden van de kamer, de griffier niet medegerekend, moet aanwezig zijn om een zaak te kunnen behandelen en berechten. Enkel de leden die aanwezig waren bij het gehele onderzoek kunnen deelnemen aan de berechting van de zaak. Wanneer de procedure ten laste van een rekenplichtige wordt ingesteld, kan het lid van het Rekenhof, dat de rekening van die rekenplichtige heeft afgesloten, niet aan de zitting deelnemen.

De dagvaardende partij verschijnt bij advocaat of middels een ambtenaar die daartoe door haar speciaal is aangesteld.

De rekenplichtige en de ordonnateur verschijnen persoonlijk. Ze kunnen zich laten bijstaan door een advocaat. Het Rekenhof kan toestaan dat de gedagvaarde partij zich laat vertegenwoordigen door een advocaat, wanneer zij aantoonbaar dat het haar onmogelijk is persoonlijk te verschijnen.

De partijen kunnen een memorie indienen.

De pleidooien hebben plaats in openbare terechtzitting. Het Rekenhof kan echter bij een met redenen omkleed arrest beslissen dat ze achter gesloten deuren zullen plaatsvinden als de openbaarheid gevaar oplevert voor de orde of de goede zeden of om enig andere reden die bepaald is in artikel 6, § 1, van het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 4 november 1950, bekrachtigd door de wet van 13 mei 1955.

Met het oog op de oplossing van het aanhangig gemaakte geschil, kan het Rekenhof een deskundigenonderzoek doen uitvoeren bij toepassing van de artikelen 962 tot 988 en 990 van het Gerechtelijk Wetboek.

Is er aanleiding tot een onderzoek, dan beveelt het Rekenhof de instelling ervan, hetzij op zijn terechtzitting, hetzij door het lid van het Rekenhof dat het daarmee heeft belast. Het Rekenhof kan bevelen dat getuigen onder ede worden gehoord. In dat geval leggen ze de volgende eed af :

"Ik zweer in eer en geweten dat ik de gehele waarheid en niets dan de waarheid zal zeggen".

of :

"Je jure en honneur et conscience de dire toute la vérité, rien que la vérité".

of :

"Ich schwöre auf Ehre und Gewissen, die ganze Wahrheit und nur die Wahrheit zu sagen".

De getuigen worden bij een ter post aangetekende brief gedagvaard. Ieder die krachtens dit artikel wordt gedagvaard om als getuige te worden gehoord, is gehouden te verschijnen en aan de dagvaarding gevolg te geven. Hij die weigert te verschijnen, de eed af te leggen of te getuigen wordt gestraft met een geldboete van zesentwintig tot honderd frank.

Van het nietverschijnen of van de weigering om onder ede te getuigen wordt procesverbaal opgemaakt; dit wordt gezonden aan de procureur des Konings van het arrondissement waarin de getuige moest worden gehoord.

De bepalingen van het Strafwetboek betreffende de valse getuigenis in burgerlijke zaken en betreffende de verleiding van getuigen zijn van toepassing op de in dit artikel bepaalde onderzoeksprocedure.

Het lid van het Hof dat buiten de terechtzitting een onderzoeksmaatregel heeft verricht, kan nadien niet deelnemen aan de uitspraak van de zaak.

Art. 12.

Indien de gedaagde partij niet verschijnt, wordt de zaak bij verstek berecht. De bij verstek veroordeelde partij kan tegen het arrest verzet aantekenen. De termijn voor het verzet bedraagt één maand te rekenen vanaf de betekening van het arrest. Indien de gedagvaarde die niet verschijnt, in België geen woon of verblijfplaats of gekozen woonplaats heeft, wordt de termijn van het verzet verlengd overeenkomstig artikel 55 van het Gerechtelijk Wetboek.

Het verzet wordt betekend via een gerechtsdeurwaardersexploot dat de middelen van de verweerder aangeeft en de dagvaarding bevat om voor het Rekenhof te verschijnen.

De verzetdoende partij die zich een tweede keer bij verstek laat berechten, kan niet opnieuw verzet aantekenen.

Art. 13.

Indien de rekenplichtige of de ordonnateur overleden is voor de dagvaarding of voor de berechting van de zaak, wordt de procedure ingesteld of verdergezet tegen zijn rechthebbenden. In de gevallen waarin artikel 815 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet, zijn de artikelen 815 tot 819 van dat Wetboek van toepassing.

Art. 13bis.

De arresten van het Rekenhof worden met redenen omkleed. Ze worden uitgesproken in openbare terechtzitting. Ze zijn uitvoerbaar. Ze verwijzen de in

het ongelijk gestelde partij in de kosten. In de onderzoeksarresten wordt de beslissing inzake kosten aangehouden. Deze laatste worden berekend zoals voor de burgerlijke rechtbank. De artikelen 1018 tot 1022 en 1024 van het Gerechtelijk Wetboek zijn toepasselijk.

De arresten van het Rekenhof kunnen door elke partij voor het Hof van Cassatie worden gebracht wegens overtreding van de wet of wegens schending van substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen. De artikelen 1073 tot 1116 van het Gerechtelijk Wetboek zijn, met uitzondering van artikel 1110, van toepassing op de voorziening en de procedure die voor het Hof van Cassatie worden gevolgd.

Indien het Hof van Cassatie een arrest van het Rekenhof verbreekt, wordt de zaak verwezen naar een Commissie ad hoc, samengesteld uit leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, die uitspraak doet met inachtneming van de vormen bepaald voor het Rekenhof, zonder dat enig verder rechtsmiddel kan worden ingesteld.

Art. 13ter.

Het Rekenhof kan, niettegenstaande een afgesloten rekening of een arrest waarbij een rekenplichtige definitief werd veroordeeld, binnen een termijn van vijf jaar, te rekenen van de dagtekening van de afgesloten rekening of van het arrest, tot herziening van de rekening of het arrest overgaan, hetzij op aanvraag van de rekenplichtige, gestaafd door bewijsstukken die sinds de datum van de afsluiting van de rekening of van het arrest in zijn bezit zijn gekomen, hetzij op aanvraag van het bestuur waaronder de rekenplichtige ressorteert of ressorteerde, wegens vergissing, verzuim of dubbele boeking, vastgesteld bij het nazien van andere rekeningen.

Zelfs na de hierboven bepaalde termijn is er grond tot herziening van elke rekening vastgesteld op overlegging van stukken die vals worden bevonden.

Indien de herziening van de afgesloten rekening een tekort aan het licht brengt, kan het bestuur waaronder de rekenplichtige ressorteert of ressorteerde, hem voor het Rekenhof dagvaarden overeenkomstig artikel 8.

Art. 14.

Geen betalingsopdracht wordt door de Staatskas uitgevoerd dan voorzien van het visum van het Rekenhof.

Wanneer het Hof oordeelt zijn visum te moeten weigeren worden de redenen van de weigering in de ministerraad onderzocht.

Indien de ministers beslissen dat onder hun verantwoordelijkheid tot betaling moet worden overgegaan, verstrekt het Hof zijn visum onder voorbehoud.

Het Hof deelt dadelijk aan de Kamers de redenen van zijn weigering mee. Het brengt eveneens elke overtreding van de begrotingswetten, alsmede van de artikelen 3 en 4 van de wet van 20 juli 1921 tot instelling van de boekhouding der betaalbaar gestelde kredieten, zonder verwijl ter kennis van de Kamers.

Toekomstig recht

Artikel 14 wordt opgeheven vanaf 1 januari 2013. De Koning kan een datum van opheffing bepalen voorafgaand aan deze datum.

Art. 15.

De stukken tot staving van de schuldvordering mogen na het visum worden ingebracht :

1° wanneer wegens de aard van de dienst kredieten moeten worden geopend voor een te verrichten uitgave;

2° wanneer voor de exploitatie in eigen beheer van een administratieve dienst voorschotten moeten worden gedaan aan de rekenplichtige van die dienst.

Die voorschotten mogen niet meer bedragen dan 5.000 euro en van hun gebruik moet binnen vier maanden verantwoording worden gedaan.

Geen nieuw voorschot mag binnen die grens van 5.000 euro verleend worden voor een in eigen beheer geëxploiteerde dienst, tenzij alle stukken tot staving van het vorige voorschot overgelegd zijn aan het Rekenhof, of tenzij het nog te verantwoorden gedeelte van het betrokken voorschot sinds minder dan vier maanden verleend is.

Elke andere uitzondering moet bepaald worden door de wet die de uitgave toestaat.

Toekomstig recht

Artikel 15 wordt opgeheven vanaf 1 januari 2013. De Koning kan een datum van opheffing bepalen voorafgaand aan deze datum.

Art. 16.

Obligaties van leningen of van conversieleningen zijn slechts geldig indien zij zijn voorzien van het visum van het Rekenhof.

Art. 17.

[...] artikel afgeschaft

Art. 18.

Het Rekenhof benoemt en ontslaat de leden van zijn personeel.

A

rt. 19.

[...] artikel afgeschaft

Art. 20.

In het reglement van orde van het Rekenhof kunnen geen wijzigingen worden aangebracht, dan met goedkeuring van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Art. 20bis.

De gedetailleerde begrotingsvoorstellen en rekeningen van het Rekenhof waarvoor een schema wordt gehanteerd dat vergelijkbaar is met het schema van de begroting en rekeningen van de Kamer van volksvertegenwoordigers, worden

ingediend bij en goedgekeurd door de Kamer van volksvertegenwoordigers die ook de uitvoering van de begroting controleert. Het totaal van de kredieten op deze begroting wordt als dotatie ingeschreven in de algemene uitgavenbegroting van het Rijk.

Art. 21.

De wet van 30 december 1830 en de wet van 14 juni 1845 worden opgeheven.

Art. 22.

§ 1

Artikel 5, vierde lid, en de artikelen 14 en 15 * zijn vanaf 1 januari 2009 niet meer van toepassing op de FOD Kancelarij van de Eerste Minister, de FOD Budget en Beheerscontrole, de FOD Personeel en Organisatie, de FOD Informatie- en Communicatietechnologie en de FOD Volksgezondheid, Leefmilieu en Veiligheid van de Voedselketen.]1

§ 2

Artikel 5, vierde lid, en de artikelen 14 en 15 * zijn vanaf 1 januari 2010 niet meer van toepassing op de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid, de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie en de POD Maatschappelijke Integratie, Strijd tegen de Armoede en Sociale Economie.

§ 3

Artikel 5, vierde lid, en de artikelen 14 en 15 * zijn niet meer van toepassing op de FOD Financiën, FOD Mobiliteit en Vervoer en FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking vanaf 1 januari 2011.]3

§ 4

De artikelen 14 en 15 * zijn niet meer van toepassing op de FOD Justitie, de FOD Binnenlandse Zaken, de POD Wetenschapsbeleid, het Ministerie van Defensie en de Federale politie en Geïntegreerde Werking vanaf 1 januari 2012.

* Het betreft artikel 5, vierde lid, artikel 14 en artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichtingswet van het Rekenhof vóór de wijziging bij wet van 22 mei 2003.